

Sygn. akt VIII C 270/23

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lipca 2023 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Asesor sądowy Justyna Stelmach

po rozpoznaniu w dniu 3 lipca 2023 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w T.

przeciwko S. B.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 270/23

UZASADNIENIE

W dniu 20 kwietnia 2023 roku (...) z siedzibą w T. (E.), reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko pozwanemu S. B. powództwo o zapłatę kwoty 6.225,32 zł wraz z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie od dnia 3 kwietnia 2020 roku do dnia zapłaty oraz wniósł

o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pełnomocnik wyjaśnił, że przedmiotowa wierzytelność wynika z umowy pożyczki nr (...) zawartej w dniu

6 lutego 2019 roku pomiędzy pozwanym i (...) Sp. z o.o. Na mocy umowy pozwany otrzymał kwotę 4.000 zł, którą wraz z kosztem pożyczki w wysokości 1.066 zł zobowiązał się zwrócić w terminie do dnia 8 marca 2019 roku, któremu to obowiązkowi uchybił. Po upływie terminu płatności pożyczkodawca przedsięwziął czynności zmierzające do polubownego zażegnania sporu, a ostatecznie zbyt wierzytelność wobec pozwanego na rzecz powoda.

(pozew 4-5)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 lutego 2019 roku pozwany S. B. zawarł z (...) Sp. z o.o. w W. umowę pożyczki nr (...), na mocy której pierwotny wierzyciel udzielił pozwanemu pożyczki w wysokości 4.000 zł. Przyznana kwotę pożyczkobiorca zobowiązał się spłacić wraz z prowizją w wysokości 1.033,12 zł i odsetkami umownymi w wysokości 32,88 zł w terminie 30 dni. Przed zawarciem przedmiotowej umowy pozwany utworzył konto klienta na portalu internetowym pożyczkodawcy oraz dokonał przelewu weryfikacyjnego w kwocie 1 zł, potwierdzając swoje dane osobowe oraz numer rachunku bankowego, a także akceptując warunki umów pożyczek okresowych.

W dniu 2 kwietnia 2019 roku strony przedmiotowej umowy zawarły porozumienie do umowy pożyczki, o której mowa wyżej, na mocy którego pozwany zobowiązał się spłacić łącznie kwotę 6.239,81 zł w 12 miesięcznych ratach wymagalnych do 2-go dnia każdego miesiąca, począwszy od maja 2019 roku.

(umowa pożyczki k. 8-10, porozumienie k. 11-12, potwierdzenie przelewu k. 13-13v., k. 14-14v.)

W dniu 25 sierpnia 2020 roku prokurent (...) Sp. z o.o. w W. złożył oświadczenie, w treści którego wskazał, iż wierzytelność z tytułu pożyczki

nr (...) udzielonej przez Spółkę dnia 06.02.2019 roku (pożyczkobiorca: S. B., PESEL (...)) została przeniesiona na rzecz (...) w T., który w związku z powyższym stał się w niniejszej sprawie wierzycielem i uzyskał legitymację do dochodzenia powyższego roszczenia na drodze sądowej.

(oświadczenie k. 15)

Do dnia wyrokowania pozwany nie uregulował zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem.

(okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie było zasadne i nie zasługiwało na uwzględnienie.

Rozważania w sprawie rozpocząć należy od przypomnienia, że w myśl art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. Reguła ta znajduje również swój procesowy odpowiednik w treści art. 232 k.p.c., w świetle którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że powód, jako strona inicjująca proces, jest obowiązany do udowodnienia wszystkich twierdzeń pozwu, w oparciu o które sformułował swe roszczenie. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, zadaniem sądu nie jest zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76). Podkreślić jednak należy, że dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony ani materialnoprawnym, ani procesowym, a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym i w konsekwencji sąd nie może nakazać, czy zobowiązać do przeprowadzenia dowodu i tylko od woli strony zależy, jakie dowody sąd będzie prowadził. Jeżeli strona uważa, że do udowodnienia jej twierdzeń wystarczy określony dowód i dlatego nie przytacza innych dowodów, to jej błąd nie jest usprawiedliwiony, sama ponosi winę niezgłoszenia dalszych dowodów i nie może zarzucać nieuzasadnionego uniemożliwienia wykazania jej praw. W niniejszej sprawie to zatem powód powinien wykazać, iż przysługuje mu wierzytelność w stosunku do pozwanego S. B. wynikająca z zawartej przez pozwanego w dniu 6 lutego 2019 roku umowy pożyczki

nr (...), której to powinności nie sprostał. Przypomnienia wymaga, że zgodnie z dyspozycją art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę. Podkreślić jednak należy, że z istoty umowy cesji wynika, że jest ona zawierana pomiędzy dwoma stronami. Wprawdzie co do zasady umowa przelewu może być zawarta

w dowolnej formie, w tym w sposób dorozumiany, jednak z formy tej powinna dać się wyinterpretować wola obu stron umowy. Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy podnieść należy, że powód nie złożył umowy cesji, z tytułu której wywodzi swoją legitymację procesową czynną, jak również załącznika do tej umowy, który określałby wierzytelność względem dłużnika, poprzestając jedynie na przedłożeniu oświadczenia o przeniesieniu wierzytelności z dnia 25 sierpnia 2020 roku (k. 15). Rzecz jednak w tym, iż dokument ten zawiera jedynie oświadczenie woli jednej strony, a mianowicie prokurenta Rapid Finance Polska, nie zawiera natomiast stanowiska cesjonariusza. Tymczasem jednostronny akt cesji, zawierający tylko podpisane przez cedenta oświadczenie, że wierzytelność swą

przełał na cesjonariusza, nie stanowi dowodu na przeniesienie wierzytelności. Wprawdzie w spornym oświadczeniu cedent posługuje się czasem przeszłym, tj. iż przełał określoną wierzytelność, to jednocześnie treść tego oświadczenia jest niewystarczająca do uznania, że umowa cesji miała dwustronny charakter. Skoro zaś podstawowym wynikiem przelewu wierzytelności jest wstąpienie cesjonariusza w miejsce cedenta – uznaje się, że nie sposób byłoby przyjąć, iż czynność prawna, wywołująca tak istotne skutki nie tylko w majątku zbywcy, lecz i nabywcy, a także rodząca często określone dalsze obowiązki np. w celu skutecznego wyegzekwowania nabytej wierzytelności, może być dokonana na skutek jednostronnej czynności prawnej (por. m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 listopada 2006 roku, I ACa 1043/06, Legalis; orzeczenie SN z dnia 17 września 1945 roku, C III 445/45, OSN 1945, nr 46, poz. 13, PiP 1946, z. 3, s. 139). Konsekwencją tych ustaleń jest uznanie, że powód nie wykazał legitymacji procesowej czynnej w niniejszej sprawie, ponieważ ze złożonego materiału dowodowego, świadomie ograniczonego przez powoda, nie wynika jakie były warunki umowy cesji, czy zostały one spełnione przez strony tej umowy oraz czy umowa ta jest ważna. Pamiętać należy, że art. 509 § 2 k.c. nie konstruuje domniemania, że przelewem wierzytelności objęte są wszelkie prawa z nią związane (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w S. z dnia 25 kwietnia 2013 roku, sygn. I ACa 45/13, Legalis), a oświadczenie cedenta nie precyzuje co składa się na zadłużenie dłużnika i jaka jest jego wysokość. Na koniec zwrócić należy uwagę, że z treści spornego oświadczenia nie wynika nawet, w jaki sposób oraz w jakiej formie i dacie miało dojść do rzekomego przeniesienia wierzytelności względem pozwanego. Nie można zatem a priori wykluczyć, że umowa cesji mogła zostać zawarta jeszcze przed udzieleniem pozwanemu pożyczki, a więc dotyczyłaby wierzytelności przyszłej. Umowa dotycząca „zbycia” takiej niedookreślonej wierzytelności może być zaś traktowana wyłącznie w kategoriach umowy zobowiązującej/przedwstępnej, a jej skuteczność względem konkretnego, a jednocześnie nieznanego w dacie jej zawierania dłużnika, zależy od zawarcia kolejnej, osobnej umowy rozporządzającej w stosunku do danej już skonkretyzowanej wierzytelności (por. uchwała SN z dnia 19 września 1997 roku, III CZP 45/97, OSNC 1998/2/22). Ogólnikowość oświadczenia z k. 15, w tym brak oznaczenia w nim, co stanowiło podstawę przeniesienia wierzytelności, nie pozwalała Sądowi na poczynienie ustaleń w powyższym zakresie. Implikacją przeprowadzonych rozważań musiało być przyjęcie, iż omawiane oświadczenie nie może stanowić i nie stanowi dowodu na przeniesienie wierzytelności pomiędzy cedentem a powodem. Jest to co najwyżej tzw. dokument prywatny, którego formalna moc dowodowa, jak stanowi art. 245 k.p.c., ogranicza się do domniemania, że osoba pod nim podpisana złożyła oświadczenie nim objęte. Tylko w takim zakresie dokument ten nie budzi wątpliwości Sądu. Materialna moc dowodowa tego dokumentu, bez poparcia odpowiednimi dokumentami źródłowymi, jest natomiast nikła. Jednocześnie przypomnienia wymaga, że treść oświadczenia zawartego w dokumencie prywatnym nie jest objęta domniemaniem zgodności z prawdą zawartych w nim twierdzeń. Zatem dokument prywatny nie jest dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok SN z dnia 25 września 1985 roku, IV PR 200/85, OSNC 1986, nr 5, poz. 84).

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwany ma obowiązek zapłaty na jego rzecz, jako cesjonariusza kwoty dochodzonej pozwem.

W świetle powyższej konkluzji jedynie na marginesie zauważenia wymaga, że większość zadłużenia pozwanego uległa przedawnieniu. Jak wynika bowiem z porozumienia zawartego przez pozwanego z pierwotnym wierzycielem, zobowiązał się on do spłaty pożyczki w 12 miesięcznych ratach, począwszy od maja 2019 roku. W konsekwencji, wobec 3-letniego okresu przedawnienia (art. 118 k.c.), uznać należy, że raty wymagalne od maja do grudnia 2019 roku w dacie wytoczenia powództwa (20 kwietnia 2023 roku) były już przedawnione.

Mając powyższe na uwadze Sąd wydając w sprawie wyrok zaoczny oddalił powództwo. Wyjaśnienia wymaga w tym miejscu, że wydanie wyroku zaocznego nie przesądza o uwzględnieniu powództwa. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (por. uzasadnienie SN z dnia 18 lutego 1972

roku, III CRN 539/71, OSNCP 1972/7-8/150). W przedmiotowej sprawie twierdzenia faktyczne powoda na okoliczność nabycia wierzytelności względem pozwanego budziły jednak uzasadnione wątpliwości Sądu.